

2022 m. SERTIFIKAVIMO AKTUALIJOS

I sertifikavimo skyriaus vadovė / Inga Urbonavičienė / 2022 03 31

01 TEISINĖ BAZĖ

Reikalavimus nustatantys teisės aktai

- Nuo 2022 metų sausio 1 d. Lietuvoje, kaip ir visoje Europos Sąjungoje pradėtas taikyti **Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2018/848**, kuriuo yra nustatomi ekologinės gamybos principai ir taisyklės, kuriomis reglamentuojama ekologinė gamyba, susijęs sertifikavimas ir nuorodų į ekologinę gamybą naudojimas ženklinant ir reklamuojant produktus, taip pat kontrolę reglamentuojančios taisyklės, papildančios Reglamente (ES) 2017/625 nustatytas taisykles.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:02018R0848-20220101&qid=1641475530965&from=LT>

(2022-01-01 Dabartinė konsoliduota redakcija)

- LR žemės ūkio ministerija parengė **Ekologinės gamybos taisykles**, kuriose apibrėžia tam tikrų Reglamento nuostatų įgyvendinimą. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymas Nr. 375. Naujausia suvestinė redakcija 2022-03-15.

- Europos Komisija taip pat yra priėmusi deleguotus ir įgyvendinamuosius teisės aktus įgyvendinančius tam tikras šio reglamento (Bazinio teisės akto) nuostatas.

Reikalavimus nustatantys teisės aktai

- Europos Komisijos priimti **deleguotieji reglamentai**, kurie vis dar nėra įtraukti į Bazinio teisės akto dabartinę konsoliduotą redakciją, tačiau jų tekstas ateityje bus integruotas:

2020 m. rugsėjo 24 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2020/2146;

2021 m. sausio 21 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/771;

2021 m. gegužės 7 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/1189;

2021 m. gegužės 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/1342;

2021 m. liepos 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/1698;

2021 m. spalio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/2304;

2021 m. spalio 21 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/2306;

2022 m. sausio 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2022/474.

Reikalavimus nustatantys teisės aktai

- Europos Komisijos priimti **įgyvendinamieji reglamentai**, kurie nebus įtraukti į Bazinio teisės akto konsoliduotą redakciją, nes kiekvienas bus kaip individualus teisės aktas:

2020 m. kovo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2020/464;

2021 m. vasario 22 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/279;

2021 m. liepos 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/1165;

2021 m. rugpjūčio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/1378;

2021 m. spalio 21 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/2307;

2021 m. gruodžio 1 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/2119;

2021 m. gruodžio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2021/2325.

02

EKOLOGINIS ŪKINĪKAVĪMĀS
NUO 2022 M.

Ekologinis ūkininkavimas yra sparčiai auganti ES žemės ūkio sritis, kuri yra tiesioginis išaugusio vartotojų susidomėjimo ekologiškais produktais rezultatas. **Reaguodama į iššūkius, kylančius dėl šios sparčios plėtros ir siekdama sukurti veiksmingą teisinę bazę, ES priėmė naujus su ekologiniu sektoriumi susijusius teisės aktus, kurie galioja nuo 2022 m. sausio 1 d.**

Pakeitimų, atliktų pagal naujus ekologinės gamybos teisės aktus, pavyzdžiai:

- kontrolės sistemos stiprinimas, padedantis toliau stiprinti vartotojų pasitikėjimą ES ekologiškų produktų sistema;
- naujos taisyklės gamintojams, kurios palengvins smulkesniems ūkininkams pereiti prie ekologinės gamybos;
- naujos taisyklės dėl importuojamų ekologiškų produktų, siekiant užtikrinti, kad visi ES parduodami ekologiški produktai atitiktų vienodus standartus;
- didesnis produktų, kurie gali būti parduodami kaip ekologiški, asortimentas.

03

TAIKYMO SRITIES POKYČIAI

Prasiplečia reglamento taikymo sritis

- Šis reglamentas taip pat taikomas tam tikriems kitiems su žemės ūkiu glaudžiai susijusiems R2018/848 I priede išvardytiems produktams, kai jie gaminami, ruošiami, ženklinami, platinami, teikiami rinkai, importuojami į Sąjungą ar iš jos eksportuojami arba kuriuos ketinama gaminti, ruošti, ženklinti, platinti, teikti rinkai, importuoti į Sąjungą ar eksportuoti iš jos.

- I priede nurodyti produktai, kurie gali būti aktualūs:

- **bičių vaškas;**

- **nekaršta ir nešukuota vilna;**

- **maistui ar pašarams naudoti skirtos mielės;**

- **eteriniai aliejai ir kt.**

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad vis dar nėra nustatytos kai kurių tokių produktų detalios gamybos taisyklės ir iki kol tai nebus atlikta, tokių produktų sertifikavimas negalės vykti.

04

BENDROSIOS GAMYBOS TAISYKLĖS

Bendrosios gamybos taisyklės

9 str. Bendrosios gamybos taisyklės

- Visa valda valdoma laikantis ekologinei gamybai taikomų šio reglamento reikalavimų;

(išskyrus kai gyvūnų atveju auginamos skirtingos rūšys, o augalų atveju skirtingos veislės, kurias galima lengvai atskirti arba daugiamečių sodų uogynų atveju tos pačios veislės jei visa valda pereina į ekologinę gamybą per 5 metus, taip pat šis reikalavimas netaikomas mokslinių tyrimų ir švietimo centrams, daigynams, sėklų dauginimo centrams ir veisimo veikli)

- Ekologinėje gamyboje galima naudoti tik pagal tas nuostatas leidžiamus produktus ir medžiagas;
- Apdorojant ekologišką maistą ar pašarus arba žaliavas, naudojamas gaminant ekologišką maistą ar pašarus, jonizuojančios spinduliuotės naudoti negalima;
- Draudžiamas gyvūnų klonavimas ir dirbtinai išvestų poliploidinių gyvūnų auginimas;
- Kiekvienu gamybos, paruošimo ir platinimo etapu imamasi, kai tinkama, prevencinių ir atsargumo priemonių

Bendrosios gamybos taisyklės

10 str. Perėjimas prie ekologinės gamybos

- Visu perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpiu reikia taikyti visas reglamente nustatytas ekologinės gamybos taisykles;
- Pereinamasis laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo deklaracijos (anketos) pateikimo Ekoagros datos;
- Perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpiu pagamintais produktais negali būti prekiaujama kaip ekologiškais produktais arba kaip perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio produktais .

(išskyrus augalų dauginamąją medžiagą, jeigu buvo laikomasi bent 12 mėnesių pereinamojo laikotarpio ir augalinės kilmės maisto produktais arba pašarų produktais, jeigu produkto sudėtyje yra tik viena žemės ūkio kultūrų sudedamoji dalis ir prieš surenkant derlių buvo laikomasi bent 12 mėnesių perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio)

Bendrosios gamybos taisyklės

11 str. Draudimas naudoti GMO

- GMO, iš GMO pagaminti produktai arba naudojant GMO pagaminti produktai ekologinėje gamyboje nenaudojami gaminant maistą ar pašarus arba nenaudojami kaip maistas, pašarai, pagalbinės perdirbimo medžiagos, augalų apsaugos produktai, trąšos, dirvožemio gerinimo priemonės, augalų dauginamoji medžiaga, mikroorganizmai arba gyvūnai (išskyrus veterinarinius vaistus).

12 str. Augalinių produktų gamybos taisyklės

- Augalus auginantys arba augalinius produktus gaminantys veiklos vykdytojai visų pirma laikosi R2018/848 II priedo I dalyje nustatytų ir bet kokiuose nurodytuose įgyvendinimo aktuose nustatytų išsamių gamybos taisyklių.

13 str. Specialios nuostatos dėl prekybos ekologiškais įvairiarūšės medžiagos augalų dauginamąja medžiaga

- Veiklos vykdytojas, ketinantis pateikti rinkai ekologišką (pereinamojo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamajai medžiagai netaikoma) įvairiarūšės medžiagos augalų dauginamąją medžiagą, kreipiasi į VAT dėl šios medžiagos pripažinimo ir įtraukimo į ekologiškos įvairiarūšės medžiagos augalų dauginamosios medžiagos sąrašą.

Bendrosios gamybos taisyklės

14 str. Ūkinių gyvūnų auginimo taisyklės

- Gyvulininkystės produktus gaminantys veiklos vykdytojai visų pirma laikosi R2018/848 II priedo II dalyje ir bet kokiuose nurodytuose įgyvendinimo aktuose nustatytų išsamių gamybos taisyklių.

24 str. Leidimo naudoti produktus ir medžiagas ekologinėje gamyboje suteikimas

- Komisija gali leisti naudoti tam tikrus produktus ir medžiagas ekologinėje gamyboje ir įtraukia visus tokius leistus naudoti produktus ir medžiagas į ribotus sąrašus. Ji priima ir įgyvendinimo aktus, kuriais suteikiamas arba panaikinamas leidimas naudoti produktus ir medžiagas, kurie gali būti naudojami apskritai ekologinėje gamyboje ir konkrečiai perdirbto ekologiško maisto gamyboje...

Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES 2021/1165) 2021-07-15, kuriuo leidžiama ekologinėje gamyboje naudoti tam tikrus produktus ir medžiagas ir sudaromi jų sąrašai.

26 str. Duomenų, susijusių su galimybe rinkoje gauti ekologiškos ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos, ekologiškai auginamų gyvūnų ir ekologinės akvakultūros gyvūnų jaunikių, rinkimas

- Valstybės narės turi būti įdiegusios sistemas (duomenų bazes), kuriose veiklos vykdytojai gali pateikti informaciją viešai, savanoriškai ir nemokamai, kartu nurodant pavadinimus ir kontaktinius duomenis.

05

AUGALININKYSTĖS PRODUKTŲ
GAMYBOS TAISYKLĖS

Augalininkystės produktų gamybos taisyklės

I priedas, I dalis 1. Bendrieji reikalavimai

- Ekologinės kultūros, išskyrus tas, kurios natūraliai auga vandenyje, auginamos gyvame dirvožemyje arba gyvame dirvožemyje, sumaišytame su medžiagomis ir produktais, kuriuos leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje, arba jais patarštame, susiliečiančiame su podirvio ir pamatinės uolienos sluoksniais (galimi tam tikri nukrypti leidžiantys punktai);
- Draudžiamas hidroponinis auginimas;
- Visais naudojamais augalinių produktų gamybos metodais turi būti užkertamas kelias aplinkos taršai arba turi būti siekiama, kad tarša būtų kuo mažesnė.

Augalininkystės produktų gamybos taisyklės

I priedas, I dalis 1. Bendrieji reikalavimai. 1.7 Perėjimas prie ekologinės gamybos

Tam , kad augalus ir augalinius produktus būtų galima laikyti ekologiškais:

Vienmečiams augalams ekologinės gamybos taisyklių turi būti laikomasi mažiausiai 24 mėnesius prieš sėjant pirmą ekologišką pasėlių.

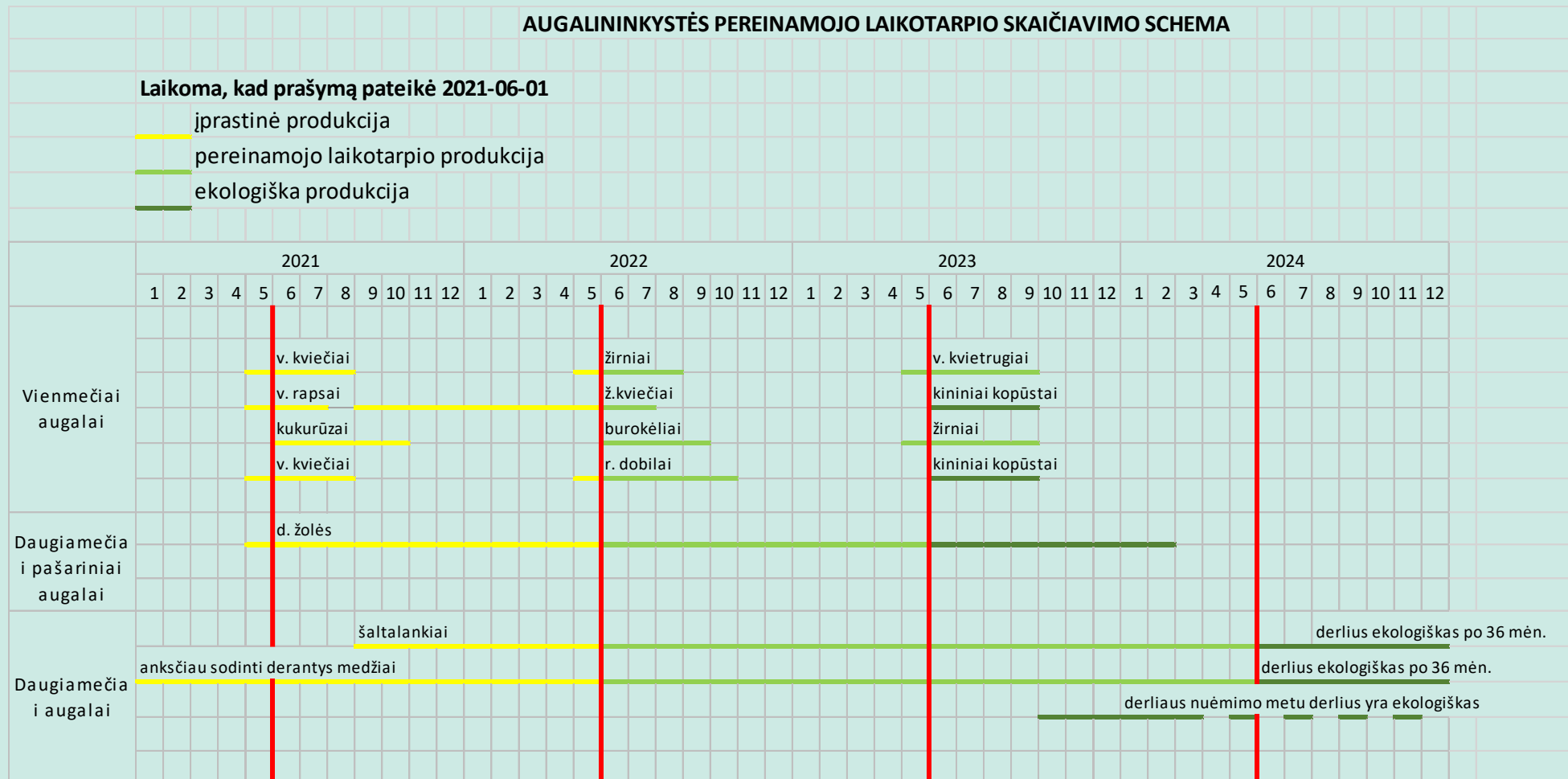
Daugiamečiams pašariniams augalams, įskaitant daugiametes žoles, ekologinės gamybos taisyklių turi būti laikomasi mažiausiai 24 mėnesius iki pirmojo ekologinės kultūros derliaus nuėmimo.

Daugiamečiams augalams, išskyrus pievas ar daugiamečius pašarinius augalus, ekologinės gamybos taisyklių turi būti laikomasi ne mažiau kaip 36 mėnesius iki pirmojo ekologiškų augalų derliaus nuėmimo.

Pasėlių rūšys	Pereinamasis laikotarpis	Ekologiškas derlius
Vienmečiai pasėliai (grūdai, burokėliai, daržovės ir kt.)	Perėjimas pradėtas likus mažiausiai 12 mėnesių iki derliaus nuėmimo	Perėjimas pradėtas likus ne mažiau kaip 24 mėnesiams iki sėjos
Daugiamečiai pašariniai augalai (žolė, dobilų žolė, sėklinė žolė, liucerna, kt.)	Perėjimas pradėtas likus mažiausiai 12 mėnesių iki derliaus nuėmimo	Perėjimas pradėtas mažiausiai 24 mėnesius prieš derliaus nuėmimą / ganymą.
Kiti daugiamečiai augalai (vaisiai, uogos, dekoratyvinės daržovės ir kt.)	Perėjimas pradėtas likus mažiausiai 12 mėnesių iki derliaus nuėmimo.	Perėjimas pradėtas likus mažiausiai 36 mėnesiams iki derliaus nuėmimo.

Augalininkystės produktų gamybos taisyklės

I priedas, I dalis 1. Bendrieji reikalavimai. 1.7 Perėjimas prie ekologinės gamybos

Augalininkystės produktų gamybos taisyklės

I priedas, I dalis 1. Bendrieji reikalavimai. 1.8 Augalų dauginamoji medžiaga

- Auginant augalus ir gaminant augalinius produktus, išskyrus augalų dauginamąją medžiagą, naudojama tik ekologiška augalų dauginamoji medžiaga;
- jeigu kokybiniai arba kiekybiniai veiklos vykdytojo poreikiai, susiję su atitinkama ekologiška augalų dauginamąja medžiaga, nėra tenkinami, veiklos vykdytojas gali naudoti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamąją medžiagą;
- Tais atvejais, kai ekologiškos ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos kokybė ar kiekis nėra pakankami, kad patenkintų veiklos vykdytojo poreikius, kompetentingos institucijos gali leisti naudoti neekologišką augalų dauginamąją medžiagą laikantis Reglamente nustatytų sąlygų.

Augalininkystės produktų gamybos taisyklės

I priedas, I dalis 1. Bendrieji reikalavimai. 1.8 Augalų dauginamoji medžiaga

Toks individualus leidimas išduodamas tik vienu iš šių atvejų:

- a) dalimi, kadangi ekologiškų sėklų duomenų bazėje nėra užregistruota jokios veiklos vykdytojo norimos įsigyti rūšies / porūšio;
- b) dalimi, kadangi nei vienas tiekėjas negali laiku pristatyti ekologiškos arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio augalų dauginamosios medžiagos;
- c) dalimi, kadangi veiklos vykdytojas įrodė, kad nei viena užregistruota ekologiškų sėklų duomenų bazėje tos pačios rūšies / porūšio alternatyvi veislė nėra tinkama;
- d) dalimi, kadangi dauginamoji medžiaga bus naudojama moksliniams tyrimams, nedidelio masto lauko bandymams, veislei išsaugoti ar produktų inovacijoms kurti ir yra gautas Žemės ūkio ministerijos leidimas;
- e) dauginamoji medžiaga yra mišinyje su ekologiška / pereinamojo laikotarpio dauginamąja medžiaga.

Augalininkystės produktų gamybos taisyklės

I priedas, I dalis 1. Bendrieji reikalavimai. 1.9 Dirvožemio tvarkymas ir tręšimas

- Ekologiškai auginant augalus naudojama žemės įdirbimo ir kultivavimo praktika, kuri padeda išlaikyti organines medžiagas dirvožemyje arba didinti jų kiekį, didinti dirvožemio stabilumą bei jo biologinę įvairovę ir užkirsti kelią dirvožemio tankinimui bei dirvožemio erozijai.
- Dirvožemio derlingumas ir biologinis aktyvumas išlaikomas ir didinamas:
 - a) išskyrus pievas arba sklypus, kuriuose auginami daugiamečiai augalai pašarams, – taikant daugiamečių kultūrų sėjomainą, įskaitant privalomas ankštines kultūras, kaip rotacinių lauko kultūrų pagrindinę kultūrą arba antsėlius, ir kitus žaliųjų trąšų augalus, ir
 - b) šiltnamių arba daugiamečių kultūrų, išskyrus pašarus, atveju – auginant trumpojo laikotarpio žaliuosius trąšų augalus ir ankštinius augalus, taip pat naudojant augalų įvairovę, ir
 - c) visais atvejais – tręšiant iš ekologinės gamybos gaunamu ūkinių gyvūnų mėšlu ar iš tokios gamybos gaunamomis organinėmis medžiagomis, kuriuos pageidautina naudoti kompostuotus.

Augalininkystės produktų gamybos taisyklės

I priedas, I dalis 1. Bendrieji reikalavimai. 1.9 Dirvožemio tvarkymas ir tręšimas

- Kai mitybiniams augalų poreikiams patenkinti nepakanka anksčiau minėtuose punktuose nurodytų priemonių, gali būti naudojamos tik pagal R2018/848 24 straipsnį ekologinėje gamyboje leidžiamos trąšos ir dirvožemio gerinimo priemonės ir tik tiek, kiek būtina.

Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES 2021/1165) 2021-07-15, kuriuo leidžiama ekologinėje gamyboje naudoti tam tikrus produktus ir medžiagas ir sudaromi jų sąrašai.

- Visame perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio ir ekologinės gamybos vienetuose naudojamame ūkinių gyvūnų mėšle, kaip apibrėžta Direktyvoje 91/676/EEB, azoto negali būti daugiau kaip 170 kg per metus vienam naudojamam žemės ūkio paskirties žemės ploto hektarui.

Augalininkystės produktų gamybos taisyklės

EGT. Dirvožemio tvarkymas.

36.1 Kiekvienais metais nuo bendro įdirbamos žemės ploto nuo lapkričio 15 d. iki kovo 1 d. ne mažesnis nei 50 proc. plotas turi būti užimtas žemės ūkio augalų arba paliekamos nesuartos ražienos arba kitos augalų liekanos. Žemės įdirbimas laukuose su palikta augaline danga ar augalų liekanomis yra draudžiamas. Dirvos dangos reikalavimas neprivalomas po daržovių, bulvių, kukurūzų ir runkelių auginimo;

Taip pat, dirvožemio derlingumas ir biologinis aktyvumas turi būti išlaikomas ir didinamas:

36.2.1. laukuose (išskyrus pievose arba laukuose, kuriuose auginamos daugiametės pašarinės žolės) skaičiuojant nuo 2022 m. turi būti pasirinktinai taikoma viena iš šių sąlygų: arba ne rečiau kaip vieną kartą kas 5 metus (kiekvienų 5 metų laikotarpyje imtinai), arba ne mažiau kaip 20 proc. įdirbamos žemės laukų ploto kasmet rotuojant vis kitus laukų plotus turi būti taikoma: ilgalaikė augalų sėjomaina, auginant pupinius augalus arba vyraujančius pupinius augalus mišiniuose kaip pagrindines kultūras, arba tarpinius augalus, arba kitus žaliajai trąšai skirtus augalus;

36.2.2. stacionariuose šiltnamiuose ne rečiau kaip vieną kartą kas 5 metus imtinai po pagrindinės kultūros turi būti auginami: trumpojo laikotarpio žaliajai trąšai skirti augalai, arba pupiniai augalai, arba vyraujantys pupiniai augalai mišiniuose;

Augalininkystės produktų gamybos taisyklės

EGT. Dirvožemio tvarkymas.

36.2.3. daugiamečių kultūrų atveju (pvz., soduose, uogynuose) ne rečiau kaip vieną kartą kas 5 metus (kiekvienų 5 metų laikotarpiu imtinai) turi būti auginami trumpojo laikotarpio žaliajai trąšai skirti augalai, arba pupiniai augalai, arba vyraujantys pupiniai augalai mišiniuose.

Taip pat dirvožemis papildomai gali būti tręšiamas iš ekologinės gamybos ūkių gaunamu ūkinių gyvūnų mėšlu, kompostu arba kitomis, kaip nurodyta EGT 68 punkte, leidžiamomis ekologinėje gamyboje naudoti trąšomis, dirvožemio gerinimo priemonėmis, maistingosiomis / maisto medžiagomis.

37. Tokios pat rūšies augalai (išskyrus dvimečius, daugiamečius augalus, daržoves ir vaistažoles) tame pat lauke negali būti auginami ilgiau kaip vienus metus, įskaitant ir mišiniuose auginamus augalus (jeigu jie mišiniuose vyrauja). Tokios pat rūšies vasariniai ir žieminiai javai laikomi tokia pat rūšimi. Šio punkto reikalavimas bus vertinamas nuo 2023 metų.

40. Draudžiama naudoti ūkinių gyvūnų mėšlą, sausą ūkinių gyvūnų mėšlą, dehidratuotą naminių paukščių mėšlą, gyvūnų ekskrementų kompostą, gautus pramoninės žemdirbystės būdu.

Tai yra ūkiuose, kuriuose vienoje vietoje laikoma vidutiniškai per metus daugiau kaip 300 SG. Mėšlas ir (arba) srutos turi būti kaupiamos atskirai nuo pramoninės žemdirbystės ūkiuose kaupiamo mėšlo ir (arba) srutų.

Augalininkystės produktų gamybos taisyklės

I priedas, I dalis 1. Bendrieji reikalavimai. 1.10 Kenkėjų ir piktžolių valdymas

- Žalos, kurią padaro kenkėjai ir piktžolės, prevencija pirmiausia turi būti vykdoma nuo jų saugantis šiomis priemonėmis:
 - pasitelkiant natūralius priešus,
 - pasirenkant rūšis, veisles ir įvairiarūšę medžiagą,
 - taikant sėjomainą,
 - taikant tam tikrus kultivavimo būdus, pvz., biofumigaciją, mechaninius ir fizinius metodus ir kt.
- Jei augalai negali būti tinkamai apsaugoti nuo kenkėjų aukščiau minėtam punkte nurodytomis priemonėmis arba jei nustatoma, kad tam tikrai kultūrai kilo grėsmė, gali būti naudojami tik pagal R2018/848 9 ir 24 straipsnius ekologinėje gamyboje leidžiami produktai ir medžiagos ir tik tiek, kiek būtina.

Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES 2021/1165) 2021-07-15, kuriuo leidžiama ekologinėje gamyboje naudoti tam tikrus produktus ir medžiagas ir sudaromi jų sąrašai

Augalininkystės produktų gamybos taisyklės

I priedas, I dalis 1. Bendrieji reikalavimai. 1.11 Valymo ir dezinfekavimo produktai

- Valoma ir dezinfekuojama tik gaminant augalinius produktus naudoti skirtais valymo ir dezinfekavimo produktais, kuriuos pagal R2018/848 24 straipsnį leidžiama naudoti ekologinėje gamyboje.

Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES 2021/1165) 2021-07-15, kuriuo leidžiama ekologinėje gamyboje naudoti tam tikrus produktus ir medžiagas ir sudaromi jų sąrašai

06

GYVULININKYSTĖS PRODUKTŲ
GAMYBOS TAISYKLĖS

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

II priedas, II dalis 1. Bendrieji reikalavimai

- Draudžiama gaminti gyvulininkystės produktus neturint žemės, jei ūkininkas, ketinantis ekologiškai auginti ūkinius gyvūnus nevaldo žemės ūkio paskirties žemės ir nėra sudaręs rašytinio bendradarbiavimo susitarimo su ūkininku dėl tiems ūkiniams gyvūnams skirtų ekologinės ar perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio gamybos vienetų naudojimo;

(Veiklos vykdytojai pateikia susipažinti patvirtinamuosius dokumentus, susijusius su visomis nuo gyvulininkystės taisyklių nukrypti leidžiančiomis nuostatomis)

II priedas, II dalis 1.2. Perėjimas prie ekologinės gamybos

- Kai tuo pačiu metu pradedamas gamybos vieneto perėjimas prie ekologinės gamybos su šiame gamybos vienetė esančiais gyvūnais, gyvūnai ir gyvūniniai produktai ekologiškais gali būti laikomi gamybos vieneto perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio pabaigoje, net jei nustatytas atitinkamo gyvūno tipui skirtas perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis trunka ilgiau nei gamybos vieneto perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis.

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

- Nustatomi šie perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpiai pagal konkretų auginamų gyvūnų tipą:
 - a) 12 mėnesių – mėsiniams galvijams ir mėsiniams arklinių šeimos gyvūnams (bet kuriuo atveju ne trumpiau kaip trys ketvirtadaliai jų gyvenimo trukmės);
 - b) 6 mėnesiai – avims, ožkoms bei kiaulėms ir pieno gamybai skirtiems gyvūnams;
 - c) 10 savaičių – mėsiniams naminiams paukščiams, išskyrus Pekino antis, kurie įvesti jaunesni kaip trijų dienų;
 - d) 7 savaitės – Pekino antims, kurios įvestos jaunesnės kaip trijų dienų;
 - e) 6 savaitės – dėsliesiems naminiams paukščiams, kurie įvesti jaunesni kaip trijų dienų;
 - f) 12 mėnesių – bitėms.

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

II priedas, II dalis 1.3. Gyvūnų kilmė

- Nedarant poveikio perėjimo prie ekologinės gamybos taisyklėms, ekologiškai užauginti ūkiniai gyvūnai ir naminiai paukščiai turi būti gimę arba išsiritę ir užauginti ekologinės gamybos vienetuose;

II priedas, II dalis 1.3.4. Neekologiškai augintų gyvūnų kilmė

- Tais atvejais, kai duomenys, surinkti ekologiškų gyvūnų duomenų bazėje, rodo, kad kokybiniai arba kiekybiniai veiklos vykdytojo poreikiai, susiję su ekologiškai auginamais gyvūnais, nėra tenkinami, kompetentingos institucijos gali leisti įvesti neekologiškai augintus gyvūnus laikantis nustatytų sąlygų. Prieš prašydami leidimo veiklos vykdytojai turi pasitikrinti informaciją šioje duomenų bazėje.

1) Veisimo tikslais, neekologiškai auginti jaunikliai gali būti įvesti į bandą, kai banda formuojama pirmą kartą. Jie turi būti auginami pagal ekologinės gamybos taisykles iš karto po nujunkymo. Be to, tų gyvūnų įtraukimo į bandą ar pulką dieną taikomi šie apribojimai:

- a) galvijai, arklinių ir elninių šeimų gyvūnai turi būti jaunesni nei 6 mėnesių;
- b) avys ir ožkos turi būti jaunesnės nei 60 dienų;
- c) kiaulės turi sverti mažiau kaip 35 kg;
- d) triušiai turi būti jaunesni nei 3 mėnesių.

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

2) Veisimo tikslais, siekiant atnaujinti bandą, į ją gali būti įvesti neekologiškai auginti suaugę patinai ir neekologiškai augintos palikuonių niekada neturėjusios patelės. Jie vėliau turi būti auginami pagal ekologinės gamybos taisykles. Be to, patelių skaičiui taikomi šie metiniai apribojimai:

- gali būti įvesta ne daugiau kaip 10 % suaugusių arklinių šeimos gyvūnų arba galvijų ir 20 % suaugusių kiaulių, avių, ožkų, triušių ar elninių šeimos gyvūnų;

- gamybos vienetų, kuriuose yra mažiau kaip 10 arklinių, elninių šeimų gyvūnų ar galvijų, triušių arba mažiau nei penkios kiaulės, avys ar ožkos, atveju toks atnaujinimas gali būti ne didesnis kaip vienas gyvūnas per metus.

3) nurodyti procentiniai dydžiai gali būti padidinti iki 40 % su sąlyga, kad kompetentinga institucija būtų patvirtinusi, kad yra patenkinta bet kuri iš toliau nurodytų sąlygų:

- a) ūkis yra iš esmės plečiamas;
- b) viena veislė pakeista kita;
- c) pradėta nauja ūkinių gyvūnų auginimo veikla.

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

EGT. 44 punktas

Siekiant atnaujinti bandą arba pulką galima įvesti į ekologinės gamybos ūkį veisimo tikslais arba bandos arba pulko atnaujinimo tikslais neekologiškai augintus suaugusius patinus ir neekologiškai augintas palikuonių niekada neturėjusias pateles. Suaugusiais laikomi šio amžiaus ūkiniai gyvūnai:

Gyvulių rūšys	Amžius
Arklinių šeimos gyvūnai	2 metai
Galvijai	12 mėn.
Avys	7 mėn.
Ožkos	10 mėn.
Kiaulės	8 mėn.
Triušiai	6 mėn.
Elninių šeimos gyvūnai: Danieliai (<i>Cervus dama</i>); Taurieji elniai (<i>Cervus elaphus</i>); Dėmėtieji elniai (<i>Cervus nippon</i>); Dovydo elniai (<i>Elaphurus davidianus</i>)	2 metai 2 metai 2 metai 2 metai

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

4) neekologiškai auginti gyvūnai ekologiškais gali būti laikomi tik jei laikytasi nurodyto perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio. Šis nurodytas perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis anksčiausiai prasideda tuomet, kai gyvūnai įvedami į perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio gamybos vienetą.

5) nurodytais atvejais neekologiškai auginti gyvūnai iki nurodyto perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio pabaigos nuo kitų ūkinių gyvūnų turi būti laikomi atskirai arba turi būti atpažįstami.

6) Veiklos vykdytojai registruoja duomenis arba saugo patvirtinamuosius dokumentus, susijusius su gyvūnų kilme, kuriais remiantis gyvūnus galima identifikuoti pagal atitinkamas sistemas (kiekvieną gyvūną arba jų partiją/pulką/avilį), su į ūkį įvestų gyvūnų veterinarijos duomenimis, atvežimo į ūkį data ir perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpius.

Šių duomenų registravimo tikslu Ekologinės gamybos žurnale yra 2 lentelė:

ĮSIGYTŲ NEEKOLOGINĖS GAMYBOS ŪKINIŲ GYVŪNŲ APSKAITA

2 lentelė

Ūkinio gyvūno individualus Nr./banda/pulkas/šeima	Rūšis	Kiekis, vnt.	Kilmė (savininkas)	Gimimo/išsiritimo data (metai–mėnuo–diena)	Atvežimo data (metai–mėnuo–diena)	Data, kada baigiasi perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis*	Paskirtis (produkcija)
1	2	3	4	5	6	7	8

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

II priedas, II dalis 1.4. Mityba 1.4.1. Bendrieji mitybos reikalavimai

- Mityba reglamentuojama šiomis taisyklėmis:

a) ūkinių gyvūnų pašarai turi būti gauti pirmiausia iš žemės ūkio valdos, kurioje laikomi gyvūnai, arba iš kitų to paties regiono valdų;

b) ūkiniai gyvūnai turi būti šeriami ekologiškais arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio pašarais, atitinkančiais gyvūno mitybos reikalavimus skirtingais jo vystymosi etapais. Gyvulininkystės produktų gamyboje draudžiama riboti šėrimą, sukelti anemiją, šerti per prievartą;

e) ūkiniams gyvūnams, išskyrus kiaules, naminius paukščius ir bites, sudaromos sąlygos nuolat ganytis, kai tik tai leidžia sąlygos, arba nuolat gauti rupiųjų pašarų;

f) nenaudojamos augimą skatinančios medžiagos ir sintetinės amino rūgštys;

g) žindomi gyvūnai šeriami, pageidautina, motinos pienu minimalų laikotarpį (**galvijams – 90 dienų po gimimo, avims ir ožkoms - 45 dienos po gimimo**) šiuo laikotarpiu nenaudojami pieno pakaitalai, kurių sudėtyje yra chemiškai susintetintų arba augalinės kilmės sudedamųjų dalių.

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

II priedas, II dalis 1.4. Mityba 1.4.3. Perėjimo prie ekologinės gamybos pašarai

- Žemės ūkio valdose, kuriose ekologiškai auginami ūkiniai gyvūnai:

a) vidutiniškai iki 25 % pašarų raciono gali sudaryti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio antraisiais metais gauti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio pašarai. Ši procentinė dalis gali būti padidinta iki 100 %, kai šie perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio pašarai yra gauti iš valdos, kurioje yra laikomi ūkiniai gyvūnai, ir;

b) iki 20 % viso vidutinio pašarų, kiekio gali sudaryti pašarai, gaunami gyvūnus ganant arba nuimant derlių daugiametėse ganyklose arba sklypuose, kuriuose auginami daugiamečiai pašarai arba baltyminiai augalai, užsėtuose pagal ekologinio valdymo reikalavimus pirmaisiais tų sklypų perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio metais, jeigu tie sklypai yra tos pačios valdos dalis.

Kai šėrimui naudojami abiejų rūšių a ir b punktuose nurodyti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio pašarai, bendra suminė tokių pašarų procentinė dalis turi neviršyti procentinės dalies, nustatytos a) punkte.

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

II priedas, II dalis 1.4. Mityba 1.4.4. Duomenų apie šėrimo tvarką registravimas

- Veiklos vykdytojai registruoja duomenis apie šėrimo tvarką ir, atitinkamais atvejais, ganymo laikotarpį. Visų pirma jie registruoja pašarų pavadinimus, įskaitant duomenis apie naudojamų pašarų tipą (pavyzdžiui, kombinuotieji pašarai), įvairių pašarinių žaliavų proporcijas pašaruose ir pašarų iš savo ūkio ar to paties regiono proporciją ir, atitinkamais atvejais, ganymo ganyklose laikotarpius, sezoninio gyvūnų pervarymo į ganyklas laikotarpius, kai taikomi apribojimai, ir saugo patvirtinamuosius dokumentus, kuriais pagrindžiamas R2018/848 II priedo II dalies 1.4.2 ir 1.4.3 punktų taikymas.

Šių duomenų registravimo tikslu Ekologinės gamybos žurnale yra 4 lentelė:

ŠĖRIMO APSKAITA

4 lentelė

Ūkinių gyvūnų grupė / pulkas	Ūkinių gyvūnų grupė / pulke skaičius	Pašaro pavadinimas	Pašarą sudaranti pašarinė žaliavos pavadinimas	Pašarinės žaliavos kiekis	Mato vienetas	Statūs	Iš viso per dieną sušeriamų pašarinių žaliavų kiekis			Data / laikotarpis
							kiekis	mato vienetas	sausoji medžiaga (SM) ar natūralioji medžiaga (NM)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

II priedas, II dalis 1.5. Sveikatos priežiūra 1.5.1. Ligų profilaktika

- Ligų profilaktika grindžiama veislės ir padermės parinkimu, auginimo valdymo praktika, aukštos kokybės pašaru, judėjimu, tinkamu gyvūnų laikymo tankiu ir pakankamomis bei tinkamomis higieniškomis laikymo patalpomis.
- Leidžiama naudoti imunologinius veterinarinius vaistus.
- Profilaktiniam gydymui nenaudojami chemiškai susintetinti alopatiniai veterinariniai vaistai, įskaitant antibiotikus.
- Nenaudojami augimą arba dauginimąsi skatinančios medžiagos (įskaitant antibiotikus, kokcidiostatikus ir kitas dirbtines augimą skatinančias medžiagas), hormonai ir panašios medžiagos, siekiant kontroliuoti reprodukciją ar kitiems tikslams (pvz., skatinti arba sinchronizuoti rują);
- Patalpos, aptvarai, įrenginiai ir reikmenys turi būti tinkamai valomi ir dezinfekuojami, kad būtų išvengta kryžminio užkrėtimo ir kad nesikauptų ligas nešiojantys organizmai. Išmatos, šlapimas ir nesuėstas arba išpiltas pašaras turi būti šalinami taip dažnai, kaip reikalinga siekiant sumažinti kvapą ir nepritraukti vabzdžių ar graužikų. Vabzdžiams bei kitiems kenkėjams išnaikinti gali būti naudojami rodenticidai, naudotini tik sąstuose, ir pagal R2018/848 9 ir 24 straipsnius ekologinėje gamyboje leidžiami naudoti produktai ir medžiagos.

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

II priedas, II dalis 1.5. Sveikatos priežiūra 1.5.2. Veterinarinis gydymas

- Jei, nepaisant prevencinių gyvūnų sveikatos užtikrinimo priemonių, gyvūnai suserga arba susižeidžia, jie turi būti nedelsiant gydomi;
- Kai netinka fitoterapiniai, homeopatiniai ir kiti produktai, laikantis griežtų sąlygų ir veterinarijos gydytojo atsakomybe gali būti naudojami chemiškai susintetinti alopatiniai veterinariniai vaistai, įskaitant antibiotikus. Nustatomi gydymo kurso apribojimai ir išlaukos;
- išskyrus skiepijimą, parazitų naikinimą ir privalomas likvidavimo schemas, jeigu gyvūnui arba gyvūnų grupei per 12 mėnesių taikomi daugiau kaip trys gydymo chemiškai susintetintais alopatiniais veterinariniais vaistais, įskaitant antibiotikus, kursai arba daugiau kaip vienas gydymo kursas, jei to gyvūno arba gyvūnų grupės reprodukcijos ciklas yra trumpesnis kaip vieni metai, ūkiniai gyvūnai, ir iš jų gauti produktai negali būti parduodami kaip ekologiški, o ūkiniams gyvūnams taikomi nurodyti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpiai;

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

- Išlauka, kuri prasideda paskutinį kartą davus gyvūnui chemiškai susintetintą alopatinį veterinarinį vaistą, įskaitant antibiotiką, įprastomis naudojimo sąlygomis ir baigiasi ekologiškų maisto produktų gamyba iš tokių gyvūnų, turi būti dvigubai ilgesnė už išlauką, nurodytą Direktyvos 2001/82/EB 11 straipsnyje, ir turi būti ne trumpesnė kaip 48 valandos;

- Veiklos vykdytojai registruoja duomenis arba saugo patvirtinamuosius dokumentus, susijusius su bet koku taikytu gydymu, kuriuose, nurodyti gydytų gyvūnų identifikavimo duomenys, gydymo data, diagnozė, dozavimas, gydyti naudoto produkto pavadinimas ir, kai taikoma, išrašytas receptas, taip pat taikyta išlauka prieš parduodant ir ženklinant gyvulininkystės produktus kaip ekologiškus;

Šių duomenų registravimo Ekologinės gamybos žurnalas nenumato, todėl veiklos vykdytojai turės naudoti savo registravimo formą ir pateikti informaciją pagrindžiančius dokumentus.

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

II priedas, II dalis 1.6. Gyvūnų laikymas patalpose ir auginimo praktika

- Pastato izoliacija, šildymo ir vėdinimo sistemos turi būti tokios, kad būtų palaikoma gyvūnų gerovės reikalavimus atitinkanti oro cirkuliacija, dulkių lygis, temperatūra, santykinė oro drėgmė ir dujų koncentracija. Į pastatą iš lauko turi patekti pakankamai oro ir šviesos.
- Teritorijose su atitinkamomis klimato sąlygomis, kuriomis gyvūnus galima laikyti lauke, ūkinių gyvūnų laikymas patalpose nėra privalomas. Tokiais atvejais gyvūnai turi turėti galimybę patekti į pastoges arba pavėsingas vietas, kad galėtų apsisaugoti nuo nepalankių oro sąlygų.
- Gyvūnų laikymo tankis pastatuose turi būti toks, kad jiems būtų patogų, būtų paisoma jų gerovės ir tenkinami kiekvienos rūšies gyvūnams būdingi poreikiai, ir visų pirma turi priklausyti nuo gyvūnų rūšies, veislės ir amžiaus. Gyvūnų laikymo tankis turi būti toks, kad būtų užtikrinta gyvūnų gerovė, suteikiant jiems pakankamą plotą natūraliai stovėti, judėti, lengvai atsigulti, apsisukti, laižytis, būti visomis natūraliomis padėtimis ir daryti visus natūralius judesius, pavyzdžiui, ražytis ir plazdenti sparnais.

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

- Laikomasi mažiausio paviršiaus uždaroje patalpose bei lauko aikštelėse ploto reikalavimų ir su patalpomis susijusių techninių duomenų.

R2020/464 I priedas, I dalis Galvijų, avių, ožkų ir arklinių šeimos gyvūnų laikymo tankis ir mažiausias jiems skirtas plotas uždaroje patalpose ir lauko aikštelėse:

1. Galvijai

	Uždara patalpa (grynasis gyvūnams skirtas plotas)		Lauko aikštelė (judėjimo vietos, išskyrus ganyklas, plotas)
	Mažiausias gyvūnis svoris (kg)	m ² vienam gyvūnui	m ² vienam gyvūnui
	Iki 100	1,5	1,1
	Iki 200	2,5	1,9
	Iki 350	4,0	3
	Daugiau kaip 350	5, ne mažiau kaip 1 m ² / 100 kg	3,7, ne mažiau kaip 0,75 m ² /100 kg
Pieninės karvės		6	4,5
Veisliniai buliai		10	30

2. Avys ir ožkos

	Uždara patalpa (grynasis gyvūnams skirtas plotas)	Lauko aikštelė (judėjimo vietos, išskyrus ganyklas, plotas)
	m ² vienam gyvūnui	m ² vienam gyvūnui
Avys	1,5	2,5
Ėriukai	0,35	0,5
Ožkos	1,5	2,5
Ožiukai	0,35	0,5

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

- Diendaržiai gali būti iš dalies dengti. Stoginės nelaikomos diendaržiais.
- Bendras gyvūnų laikymo tankis turi būti toks, kad nebūtų viršijamas 170 kg organinio azoto vienam hektarui žemės ūkio paskirties žemės kiekis per metus. Nurodytam tinkamam ūkinių gyvūnų tankiui nustatyti kompetentinga institucija nustato sutartinius ūkinių gyvūnų vienetus, atitinkančius nurodytą organinio azoto ribą, remdamasi kiekvienu konkrečiu tam tikrai gyvūninei produkcijai taikomu reikalavimu nustatytais skaičiais.

EGT 43. Ūkinių gyvūnų perskaičiavimo į sutartinius gyvulius (SG) ekvivalentas pateikiamas Ūkinių gyvūnų perskaičiavimo į sutartinius gyvulius lentelėje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 3D-246 „Dėl Ūkinių gyvūnų perskaičiavimo į sutartinius gyvulius“.

- Bet kurios rūšies ūkinių gyvūnų auginimui nenaudojami narvai, dėžės ir jie nelaikomi be kraiko pakloto.

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

II priedas, II dalis 1.7. Gyvūnų gerovė

- Ūkinių gyvūnų skaičius ribojamas siekiant kuo labiau sumažinti per didelį nuganymą, dirvožemio nutrypimą, eroziją ir taršą, kuriuos sukelia gyvūnai ir paskleistas jų mėšlas.
- Draudžiama rišti arba izoliuoti ūkinius gyvūnus, išskyrus atvejus, kai dėl pagrįstų veterinarinių priežasčių atskirus gyvūnus reikia pririšti arba izoliuoti ribotą laikotarpį. Izoliuoti ūkinius gyvūnus gali būti leidžiama ir tik ribotą laikotarpį tik tuo atveju, jei kyla pavojus darbuotojų saugai ar dėl priežasčių, susijusių su gyvūnų gerove.
- Kompetentingos institucijos gali leisti rišti ūkiuose, kuriuose yra ne daugiau kaip 50 gyvūnų (išskyrus jauniklius) auginamus galvijas, jei neįmanoma galvijų laikyti grupėmis, atitinkančiomis jų elgesio reikalavimus, tačiau su sąlyga, kad ganymo laikotarpiu jie galėtų patekti į ganyklas ir, kai ganymas neįmanomas, būtų išgenami į diendaržius bent dukart per savaitę.

Svarbu!

Kai ūkyje tvartiniu laikotarpiu bus laikomi rišami gyvuliai ir ūkyje bus daugiau kaip 50 suaugusių galvijų. Šio reikalavimo nesilaikymą 2022 m. kontrolės institucija laikys mažareikšme neatitiktimi ir veiklos vykdytojas turės pateikti neatitikties pašalinimo planą, kurį turės įgyvendinti iki 2023 m. spalio 1 d. užtikrindamas, kad jo valdomame ūkyje nebus rišamų galvijų tvartiniu laikotarpiu arba bus laikoma ne daugiau kaip 50 suaugusių galvijų (EGT 86).

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

- Nedarant poveikio Sąjungos teisės aktų dėl gyvūnų gerovės raidai, **trumpinti avių uodegas (Lietuvos teisės aktai to neleidžia)**, apipjaustyti snapus, jei tai daroma per pirmąsias tris gyvenimo dienas, šalinti ragus išimties tvarka gali būti leidžiama, bet tik išnagrinėjus kiekvieną konkretų atvejį ir tik jei taip pagerinama ūkinių gyvūnų sveikata, gerovė arba higiena, arba tada, kai priešingu atveju kiltų pavojus darbuotojų saugai. Kompetentinga institucija leidžia atlikti tokius veiksmus tik jei veiklos vykdytojas yra tinkamai pagrindęs priežastis ir jas pateikęs kompetentingai institucijai, o tuos veiksmus vykdys kvalifikuoti darbuotojai.

- Gyvūnų kančios turi būti kuo labiau sumažintos taikant tinkamą nejautrą ir (arba) analgeziją, o kiekvieną veiksmą turi atlikti tik kvalifikuoti darbuotojai ir tik pasirinkus tinkamiausią amžių.

- Leidžiama fizinė kastracija, bet tik tuo atveju, jei laikomasi sąlygų dėl nejautos ir veiksmus atlieka kvalifikuoti asmenys.

- Veiklos vykdytojai registruoja duomenis arba saugo patvirtinamuosius dokumentus, kurie yra susiję su visomis konkrečiomis taikytomis operacijomis ir kuriais pagrindžiamas gyvūnų izoliavimo poreikis, gyvūnams taikytų žalojimo veiksmų poreikis, įrodymai dėl taikytos analgezijos ir specialistų kvalifikacijos.

Šių duomenų registravimo Ekologinės gamybos žurnalas nenumato, todėl veiklos vykdytojai turės naudoti savo registravimo formą ir pateikti informaciją pagrindžiančius dokumentus.

Gyvulininkystės produktų gamybos taisyklės

II priedas, II dalis 1.9. Papildomos bendrosios taisyklės

1.9.1. Galvijų, avių, ožkų ir arklinių šeimų gyvūnams

1.9.1.1. Mityba

- Mityba reglamentuojama šiomis taisyklėmis:

a) ne mažiau kaip 60 % pašaro turi būti iš paties ūkio arba, jei tai neįmanoma arba tokio pašaro nėra, pagaminta bendradarbiaujant su kitais ekologinės gamybos arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio gamybos vienetais ir pašarų veiklos vykdytojais, naudojančiais pašarus ir pašarinę žaliavą iš to paties regiono. Nuo 2024 m. sausio 1 d. šis procentinis dydis didinamas iki 70 %;

b) gyvūnai turi turėti galimybę esant tinkamoms sąlygoms patekti į ganyklas ganytis;

c) kai ganymo laikotarpiu gyvūnams yra prieinamos ganyklos ir kai žiemos metu patalpose laikomi gyvūnai gali laisvai judėti, įpareigojimo žiemos mėnesiais juos išvesti į diendaržius laikyti nebūtina;

d) auginimo sistemos turi būti pagrįstos didžiausiu galimu ganyklų panaudojimu, atsižvelgiant į galimybę jomis naudotis įvairiais metų laikotarpiais;

e) bent 60 % sausosios medžiagos, įeinančios į dienos racioną, turi sudaryti rupieji pašarai, žali arba džiovinti pašarai arba silosas. Pieniniams gyvūnams ankstyvosios laktacijos metu šią procentinę dalį leidžiama sumažinti iki 50 % ne ilgesniam kaip trijų mėnesių laikotarpiui.

07 LEIDIMAI

Leidimai išduodami

- Kontrolės institucija vertina veiklos vykdytojų pateiktą informaciją leidimams gauti ir suteikia leidimus dėl išimtinių ekologinės gamybos taisyklių taikymo dėl:

1. **neekologiškai užaugintų naminių paukščių įvedimo** į ekologinės gamybos vienetą, kai pulkas formuojamas pirmą kartą, atnaujinama arba keičiama jo sudėtis;

2. **neekologiškai užaugintų gyvūnų įvedimo** į ekologinės gamybos vienetą veisimo tikslais, kai banda arba pulkas formuojamas pirmą kartą arba veisimo tikslais, siekiant atnaujinti bandą ar pulką;

3. **neekologiškos augalų dauginamosios medžiagos naudojimo**;

4. veiksmų atlikimo, **siekiant pagerinti ūkinių gyvūnų sveikatą, gerovę arba higieną arba tada, kai priešingu atveju kiltų pavojus darbuotojų saugai** (snapų apipjaustymo, ragų šalinimo, ragų užuomazgų šalinimo);

6. **katastrofinių aplinkybių** (nepalankaus klimato reiškinių, gyvūnų ligų, su aplinka susijusio (ekologinio) įvykio, gaivalinės nelaimės, katastrofinio įvykio) gamybos rūšiai ir (arba) žemės ūkio paskirties žemės sklypams;

Kontrolės institucija nustato ir savo interneto svetainėje skelbia veiklos vykdytojams prašymų, dokumentų ir kitos susijusios informacijos dėl leidimų gavimo pateikimo tvarką ir nurodo, kokie dokumentai ir (arba) įrodymai turi būti pateikiami, ir (arba) nuorodas į teisės aktus.

Dėl pereinamojo laikotarpio sutrumpinimo

- Norėdami gauti leidimą žemės sklypams ankstesnį laikotarpį atgaline data pripažinti perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio dalimi, veiklos vykdytojai kreipiasi į kontrolės instituciją, pateikdami informaciją, nurodytą internetinėje svetainėje. Pateikiama informacija turės apimti:

- a) veiklos vykdytojo žemės sklypams buvo taikomos priemonės, apibrėžtos programoje, įgyvendintoje pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013, kuriomis užtikrinama, kad tuose žemės sklypuose nebuvo naudoti ekologinėje gamyboje draudžiami produktai ar medžiagos, arba

- b) veiklos vykdytojas gali pateikti įrodymus, kad žemės sklypai buvo natūralios gamtinės zonos arba žemės ūkio paskirties žemės plotai ir juose bent trejų metų laikotarpiu nebuvo naudoti ekologinėje gamyboje draudžiami produktai ar medžiagos.

- Kontrolės institucija įvertins pateiktus dokumentus, esant poreikiui paims dirvožemio ir (arba) augalų mėginius, atliks išsamią rizikos analizę;

- parengusi baigiamąjį rašytinį pareiškimą ir išsiųs jį ŽŪM pridėdama susijusią informaciją / dokumentus;

ŽŪM atsakingas asmuo priims galutinį sprendimą dėl leidimo išdavimo / neišdavimo ir informuos apie tai veiklos vykdytoją ir kontrolės instituciją.

08

SANKCIJOS

Sankcijos

EGT 86.

86. Kontrolės institucija 2022 m. taiko poveikio priemones, naudodama neatitikčių klasifikaciją, nurodytą reglamento (ES) Nr. 2021/279 8 straipsnio b) dalyje ir to paties reglamento I priede, skirstydama neatiktis į šias kategorijas: mažareikšmė, reikšminga arba kritinė, atsižvelgdama į tame priede kiekvienai neatikties kategorijai išvardytas sąlygas ir priemones

R2021/279 I priedas.

a) neatikties atvejis yra **mažareikšmis**, kai:

i) atsargumo priemonės yra proporcingos ir tinkamos, o veiklos vykdytojo įdiegtos kontrolės priemonės – veiksmingos;

ii) neatiktis nedaro poveikio ekologiško produkto arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio produkto atitikčiai reikalavimams;

iii) taikant atsekamumo sistemą galima aptikti paveiktą (-ų) produktą (-us) tiekimo grandinėje ir yra įmanoma uždrausti pateikti produktus rinkai kaip ekologiškus produktus;

b) neatikties atvejis yra **reikšmingas**, kai:

i) atsargumo priemonės yra neproporcingos ir netinkamos, o veiklos vykdytojo įdiegtos kontrolės priemonės – neveiksmingos;

Sankcijos

ii) neatitiktis daro poveikį ekologiško produkto arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio produkto atitikčiai reikalavimams;

iii) veiklos vykdytojas laiku nepašalina mažareikšmės neatitikties;

iv) taikant atsekamumo sistemą galima aptikti paveiktą (-ų) produktą (-us) tiekimo grandinėje ir yra įmanoma uždrausti pateikti produktus rinkai kaip ekologiškus produktus;

c) neatitikties atvejis yra **kritinis**, kai:

i) atsargumo priemonės yra neproporcingos ir netinkamos, o veiklos vykdytojo įdiegtos kontrolės priemonės – neveiksmingos;

ii) neatitiktis daro poveikį ekologiško produkto arba perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpio produkto atitikčiai reikalavimams;

iii) veiklos vykdytojas nepašalina ankstesnių reikšmingų neatitikimų arba pakartotinai nepašalina prie kitų kategorijų priskiriamų neatitikimų;

iv) taikant atsekamumo sistemą nėra gauta informacijos, kuri padėtų aptikti paveiktą (-us) produktą (-us) tiekimo grandinėje; nėra įmanoma uždrausti pateikti produktus rinkai kaip ekologiškus produktus.

Kontrolės institucija išvardytų kategorijų neatitikties atvejais gali pasirinkti proporcingai taikyti vieną arba kelias iš šių priemonių:

Neatitikties kategorija	Priemonė
Mažareikšmė	Per nustatytą laikotarpį veiklos vykdytojas pateikia neatitikties šalinimo veiksmų planą.
Reikšminga	<p>Remiantis Reglamento (ES) 2018/848 42 straipsnio 1 dalimi, užtikrinama, kad ženklinant ir reklamuojant visą atitinkamą partiją ar gamybinę seriją (paveiktas kultūras arba gyvūnus) nebūtų daroma nuoroda į ekologinę gamybą.</p> <p>Nustatomas naujas perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis.</p> <p>Apribojama sertifikato taikymo sritis.</p> <p>Gerinamas prevencinių ir kontrolės priemonių, kurias veiklos vykdytojas įdiegė siekdamas užtikrinti atitiktį, įgyvendinimas.</p>
Kritinė	<p>Remiantis Reglamento (ES) 2018/848 42 straipsnio 1 dalimi, užtikrinama, kad ženklinant ir reklamuojant visą atitinkamą partiją ar gamybinę seriją (paveiktas kultūras arba gyvūnus) nebūtų daroma nuoroda į ekologinę gamybą.</p> <p>Remiantis Reglamento (ES) 2018/848 42 straipsnio 2 dalimi, draudžiama tam tikrą laikotarpį prekiauti produktais, kurių etiketėje pateikiama nuoroda į ekologinę gamybą.</p> <p>Nustatomas naujas perėjimo prie ekologinės gamybos laikotarpis.</p> <p>Apribojama sertifikato taikymo sritis.</p> <p>Sustabdomas sertifikato galiojimas.</p> <p>Panaikinamas sertifikatas.</p>

Ačiū

Viešoji įstaiga „Ekoagros“

K. Donelaičio g. 33, 44240 Kaunas,
Tel. (8 37) 20 31 81,
Faks. (8 37) 20 31 82,
El. p. ekoagros@ekoagros.lt
www.ekoagros.lt